

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

**СУЧАСНЕ УПРАВЛІННЯ
ОРГАНІЗАЦІЯМИ: КОНЦЕПЦІЇ,
ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ,
МОДЕЛІ ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ**

**Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції**

(25 листопада 2022 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

**Харків
2022**

**УДК 334.7:330.341
С 91**

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ (№ 1053 від 20 грудня 2021 р.)

Редакційна колегія:

д-р. екон. наук, проф. Б. В. Самородов (головний редактор);

к-т. екон. наук, доц. Н. Л. Морозова;

д-р. екон. наук, проф. А. П. Грінько;

к-т. екон. наук, доц. Н. В. Ізюмцева;

к-т. екон. наук, доц. Т. В. Новікова;

к-т. екон. наук, доц. Ж. І. Торяник.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 18 від 25 листопада 2022 р.)*

С 91 Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 25 листопада 2022 року) [Електронний ресурс]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класа; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM ; Acrobat Reader 10. - 554 с.

ISBN

У збірнику представлені тези доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції на загальну тему «Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку».

Для науковців, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів. Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Усі права застережено. Посилання на матеріали обов'язкові..

УДК 334.7:330.341

<http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17665>

Адреса редколегії:
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2022

ISBN

Козуб В.О.,

к.е.н., доцент,

професор кафедри міжнародної економіки і менеджменту;

Літвінова І.М.,

к.е.н., доцент,

доцент кафедри готельного і ресторанного бізнесу

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Враховуючи сучасні тенденції глобалізації та виснаження матеріальних ресурсів, світ все більше орієнтується на інноваційну діяльність, що створює можливості для значного підвищення рівня конкурентоспроможності. Належний рівень фінансування інноваційної діяльності є фактором соціально-економічного зростання країни в цілому та окремих компаній, сприяє вирішенню економічних, соціальних, екологічних та інших проблем розвитку сучасних суспільств. Однією з основних проблем ефективного впровадження інноваційної діяльності є недостатній обсяг фінансового забезпечення. Сьогодні в Україні механізм фінансування інноваційної діяльності вітчизняних компаній не достатньо ефективний. Тому є доцільним вивчення та узагальнення досвіду фінансування інноваційної діяльності іноземних компаній.

В процесі здійснення інноваційної діяльності важливу роль відіграють фінансові ресурси. Лідерами у фінансуванні інноваційної діяльності є Швеція, Фінляндія, США, Великобританія та інші. Аналіз напрямів фінансування цих країн показує, що держава відіграє все більшу роль у цьому процесі (табл. 1).

Так, деякі інноваційні проекти в Швеції ініціюються безпосередньо державою та фінансуються відповідно з державних коштів. Дослідницькі відділи приватних компаній зосереджені в 20 найбільших виробничих компаніях, які контролюють дві третини виробничих потужностей країни. Інноваційна модель Фінляндії є однією з найефективніших у світі. Державне фінансування інноваційної діяльності ґрунтується як на наданні фінансування на конкурсній основі, так і забезпеченні постійного розвитку інноваційної інфраструктури. Інноваційна стратегія США організована в на основі інвестування в науково-дослідні розробки та людський, фізичний і технологічний капітал, заохочення конкурентних ринків, розвитку альтернативної енергетики та оздоровлення населення. У Великобританії існує понад 325 бізнес-інкубаторів, які пропонують широкий спектр послуг: від створення та оренди компаній до консалтингових, фінансових, юридичних послуг, працевлаштування тощо [1].

Напрями фінансування інноваційної діяльності країн-лідерів

Країна	Інноваційні структури	Пріоритетні галузі фінансування інноваційної діяльності
Швеція	Дослідницькі лабораторії університетів, приватні дослідницькі лабораторії великих виробничих компаній	Фармацевтична галузь, медичні технології, інформаційні технології, біотехнології
Фінляндія	Стратегічні центри науки, технологій та інновацій	Вуглецево-нейтральні технології виробництва, раціональне природокористування
США	Венчурні фірми і дослідні центри інноваційних підприємств, державні дослідницькі центри і спеціальні лабораторії великих промислових корпорацій	Авіаційна та аерокосмічна, машинобудування, автомобілебудування, виробництво комп'ютерів та розробка програмного забезпечення
Великобританія	Розвинена мережа бізнес-інкубаторів	Медичні технології, відновлювальні джерела енергії, наноелектроніка, захист комунікаційної інфраструктури, розумні системи управління, біотехнології, раціональне природокористування

Крім прямого державного фінансування, розвинуті країни використовують комплекс методів, фінансово-кредитних інструментів для підтримки інноваційного напрямку розвитку економіки, а саме: гарантії державних кредитів, пільгові кредити для інноваційної діяльності та підприємництва, різноманітні податкові пільгові проекти для стимулювання науково-дослідної діяльності, венчурне фінансування. Водночас необхідно враховувати, що фінансові стимули та фіскальні преференції не повинні бути дискримінаційними, мати прозорі критерії та процедури їх отримання, не надавати штучних конкурентних переваг окремим компаніям, стимулювати інвестиції у власний інноваційний потенціал.

Таким чином, доцільно запозичити позитивний досвід розвинутих країн щодо застосування інструментів стимулювання інноваційної діяльності із врахуванням економічних та правових умов нашої країни. У цьому контексті важливу роль відіграє оцінка спроможності країни освоювати передові технології, впроваджувати відповідні технологічні та нетехнічні інновації, створювати ефективні інноваційні екосистеми.

Наразі національна інноваційна система України не до кінця сформована, а співпраця між наукою, промисловістю та університетами (трикутник знань) є слабкою, що пов'язано з існуванням неефективних державних компаній у ряді секторів, які не можуть конкурувати на ринку.

В Україні видатки загального фонду бюджету на науку у 2021 р. становили 0,17% ВВП проти 0,18% у 2020 р. Обсяг фінансування пріоритетних напрямів інноваційної діяльності за рахунок бюджетних коштів у 2021 р. порівняно з 2020 р. збільшився на 7,2%. У 2021 р. на наукові дослідження та науково-технічний розвиток було виділено 7,83294 млрд. грн., виконано 5807 науково-технічних робіт і створено 12389 одиниць науково-технічної продукції, з яких рівень реалізації становить лише 50,2% [2]. Фінансування здійснювалось за всіма стратегічними ключовими напрямками інноваційної діяльності, зокрема найбільший обсяг фінансування припадав на технологічне оновлення та розвиток агропромислових комплексів (58,4%), найменший – на впровадження нових технології та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування та медицини (0,8%). Найбільший обсяг коштів – 77,3% від загального обсягу видатків загального фонду – було спрямовано на академічний сектор [2]. Зважаючи на дуже обмежену фінансову спроможність держави, доцільно наявні ресурси зосередити на підтримці досліджень, які є основою інноваційного розвитку країни та дозволять провести модернізацію економіки країни [3].

Отже, досвід розвинутих країн-лідерів глобального розвитку показує, що для збільшення фінансової підтримки інноваційної діяльності необхідна активна участь національних органів влади. Кожна країна самостійно обирає співвідношення щодо масштабів державної підтримки інноваційної діяльності, обсягів надання адресної допомоги окремим суб'єктам господарювання, чий проект можуть мати особливе значення для економіки чи національної безпеки країни неподатковими способами (державне замовлення, кредити, гранти, прями інвестиції, фінансові гарантії).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Хімченко А. М., Махнович О. О. Активізація та розвиток інноваційних процесів в країнах світу: ретроспектива та сучасний стан. Економіка та держава. № 12/2013 с. 47-51. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2013/12.pdf
2. Наукова та науково-технічна діяльність в Україні у 2021 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. К.: УкрІНТЕІ, 2022. 93 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/informatsiyno-analitychni/2022/09/09/nauk-analitychn.dop.naukova.ta.nauk-tekhn.diyal.v.ukrayini.2021-09.09.2022.pdf>
3. Хищенко О. А. Засади та шляхи удосконалення державної політики щодо активізації розвитку національної інноваційної системи в Україні. Ефективна економіка. 2020. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7732>

Козак О.А. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ЗА УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАСФОРМАЦІЇ	136
Козуб В.О., Літвінова І.М. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	138
Крамаренко А.В., Вишневська М.К. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ СИСТЕМИ ЗБАЛАНСОВАНИХ ПОКАЗНИКІВ	142
Котула А.А., Ізюмцева Н.В. СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	145
Куриленко О.Є. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙ	148
Левковець О.М. КОНСАЛТИНГ КОРПОРАТИВНИХ ІННОВАЦІЙ	150
Майстренко О.С. ОБЛІКОВА СТАВКА НБУ ТА МОНЕТАРНІ ВАЖЕЛІ ВПЛИВУ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	153
Малафєєв Т.Р., Ларіков О.М. УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ БАНКУ	156
Малафєєв Т.Р., Скубак Ю.К. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ БАНКУ ЯК ЗАСІБ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВНУТРІШНІХ ЗАГРОЗ	159
Мащенко М.А. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	162
Мироненко Б.В., Козак К.Б. ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ	163

Мережне наукове видання

СУЧАСНЕ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЯМИ:
КОНЦЕПЦІЇ, ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ,
МОДЕЛІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

**Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції**

(25 листопада 2022 року, м. Харків, Україна)

Матеріали подаються в авторській редакції

Формат 60×84/8. Гарнітура Таймс.
Обл.-вид. арк 31,5 Умовн. друк. арк. 67,2

Системні вимоги:
Процесор Pentium-класа; ОС Windows 7/10;
дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10.
Об'єм даних 5,9 Мб. Замовлення № 82/22.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
м. Харків, 61022, майдан Свободи, 4.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК No 3367 від 13.01.2009 р.